

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci

žalobkyně: **K. D.**

zastoupena advokátem Mgr. Tomášem Krásným

sídlem Čs. legií 1719/5, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**

sídlem 28. října 2771/117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 2. 2018, č. j. MSK 123272/2017, ve věci
přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení předmětu řízení

1. Žalobkyně byla uznána vinnou z přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů účinných ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se měla dopustit tím, že dne 16. 5. 2017 ve 14:10 hodin v Moravské Ostravě na ulici Poděbradova, u křižovatky s ulicí 30. dubna, ve směru jízdy do Ostravy-Přívozu, jako řidič motorového vozidla tov. zn. Subaru, RZ X, nebyla za jízdy připoutána na sedadle bezpečnostním pásem. Tímto jednáním porušila ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu. Za uvedené jednání jí byla uložena podle § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu sankce, a to pokuta ve výši 1 500 Kč. Dále byla uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku ve výši 1 000 Kč stanovené podle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 231/1996 Sb., ve lhůtě do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.
2. Správní orgán I. stupně, Magistrát města Ostravy, odbor dopravně správních činností rozhodl o vině žalobkyně dne 25. 8. 2017 rozhodnutím pod č. j. SMO/322411/17/DSČ/Sad, sp. zn. S-SMO/204101/17/DSČ tak, jak uvedeno v 1. odstavci odůvodnění tohoto rozsudku, a žalobkyni byla uložena sankce uvedená rovněž v 1. odstavci odůvodnění tohoto rozsudku. Správní orgán I. stupně vycházel ze spisové dokumentace obsahující oznámení přestupku, výpis evidenční karty řidiče. Dále vycházel ze svědeckých výpovědí zasahujících policistů a spolujezdkyně (matky) obviněné (žalobkyně).
3. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Ostravy ze dne 25. 8. 2017, č. j. SMO/322411/17/DSČ/Sad zamítl a napadené odvolání potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný jednotlivě vyjádřil ke všem odvolacím námítkám, když se ztotožnil s argumentací správního orgánu I. stupně, neboť shodně jako on, dospěl k závěru, že odvolatelka (žalobkyně) se předmětného přestupku dopustila.

Obsah žaloby

4. Žalobkyně se proti napadenému rozhodnutí vymezila v následujících žalobních bodech: (i) ust. § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu je v rozporu s ústavním pořádkem, když odporuje ust. čl. 6 odst. 2 a čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), neboť nepřipoutáním člověk ohrožuje pouze sám sebe, pročez se ingerence státu do svobodného rozhodnutí jeví jako nepřiměřená, stejná argumentace též vede k závěru o nenaplněnosti materiální stránky přestupku; (ii) správní orgány nesprávně a neúplně zjistily skutkový stav, když žalobkyně trvá na tom, že připoutána byla a policisté se mýlí, nadto nemohli přes polep zadního okna vozu žalobkyně vidět tvrzenou skutečnost, přičemž skutečnost, že žalobkyně připoutána byla, potvrdila matka žalobkyně, kterou správní orgány bezdůvodně označily jako nedůvěryhodného svědka; (iii) žalobkyně byla postupem správního orgánu I. stupně protizákonně zbavena práva účastnit se ústního jednání, při kterém byli vyslechnuti zasahující policisté, pročez jim nemohla klást otázky, čímž jí bylo upřeno právo na obhajobu.

Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný se vyjádřil k žalobě tak, že zopakoval svou argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí a na svých závěrech o vině žalobkyně setrval. Dále odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a zdůraznil, že ústní jednání by mohlo proběhnout i v případě, že by omluva žalobkyně byla řádná, neboť tato již měla zmocněnce, který se však vůbec neomluvil z nařízeného jednání.

Skutečnosti zjištěné ze správního spisu pro posouzení věci

6. Dne 12. 6. 2017 bylo žalobkyni doručeno oznámení o zahájení řízení o přestupku ze dne 1. 6. 2017 a předvolání k ústnímu jednání na 26. 6. 2017. Součástí předvolání byla řada poučení o právech účastníka řízení včetně poučení dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) – o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí. Součástí správního spisu je, mimo jiné, následující:
- oznámení přestupku ze dne 16. 5. 2017;
 - evidenční karta řidiče;
 - úřední záznamy zasahujících policistů pprap. D. M. a pprap. J. M. ze dne 17. 5. 2017;
 - protokol o ústním jednání ze dne 23. 6. 2017, na kterém byla obviněná (žalobkyně) seznámena s obsahem správního spisu a též se omluvila z ústního jednání dne 26. 6. 2017, důvodem omluvy byla plánovaná dovolená;
 - plná moc udělená žalobkyní L. K. dne 22. 6. 2017;
 - emailová komunikace mezi žalobkyní a správním orgánem I. stupně;
 - usnesení ze dne 23. 6. 2017, č. j. SMO/240935/17/DSČ/Sad, kterým byla žalobkyně vyzvána, aby se vyjádřila k obsahu spisu a provedenému dokazování;
 - sdělení žalobkyně ze dne 23. 6. 2017, včetně fotografií vozidla Subaru;
 - protokol o ústním jednání ze dne 26. 6. 2017, na kterém byli vyslechnuti zasahující policisté, včetně nákresů situace, jak ji svědci vnímali;
 - protokol o ústním jednání ze dne 21. 8. 2017, na kterém byla vyslechnuta spolujezdkyně (matka) žalobkyně, včetně nákresu situace, jak ji svědkyně vnímala;
 - rozhodnutí, kterým byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání dopravního přestupku ze dne 25. 8. 2017 vydané pod č. j. SMO/322411/17/DSČ/Sad, sp. zn. S-SMO/204101/17/DSČ.
7. Proti rozhodnutí orgánu I. stupně bylo podáno odvolání u téhož správního orgánu dne 4. 9. 2017 a dne 14. 9. 2017 bylo předloženo k rozhodnutí Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje. Součástí správního spisu je též žalobou napadené rozhodnutí žalovaného.

Právní úprava

8. Podle ust. § 6 odst. 1 písm. 1) zákona o silničním provozu *řidič motorového vozidla je kromě povinností uvedených v § 4 a 5 dále povinen být za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu.*
9. Podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.*

Právní posouzení věci samé

10. Krajský soud nejprve posoudil zákonné náležitosti žaloby a konstatoval, že žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž není žaloba ve smyslu § 68 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) nepřipustná. Poté krajský soud přezkoumal důvodnost žaloby v souladu s ustanovením § 75 s. ř. s., v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. Neshledal přitom vady, např. podle § 76 odst. 2 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.
11. Soud po přezkoumání správních spisů dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, když nepřisvědčil žádné z žalobních námitek žalobkyně, jež by vedla ke zrušení napadeného rozhodnutí. K jednotlivým námitkám pak soud uvádí následující:
12. Krajský soud se neztotožnil s **prvou** žalobní **námitkou**, kterou se žalobkyně dovolává nenaplnění materiální stránky přestupku, resp. protiústavnosti předmětné normy jako celku. Úvodem je potřeba připomenout, že nastíněná problematika byla již v minulosti správními soudy opakovaně řešena, přičemž lze odkázat na bohatou rozhodovací praxi především Nejvyššího správního soudu a tuto lze shrnout do následujících závěrů. Cílem a smyslem zákona o silničním provozu je zajištění bezpečnosti účastníků silničního provozu. Normuje-li tedy předmětné ustanovení [§ 6 odst. 1 písm. a)], že řidič je povinen připoutat se za jízdy bezpečnostním pásem, pak je skutečným obsahem právní normy zajištění stavu, aby řidič byl připoután během celé jízdy, aby se bezpečně přepravil z jednoho místa na místo druhé. Má-li být řidičova bezpečnost zajištěna během celé jízdy, pak musí být řidič připoután již před jejím začátkem, od okamžiku, kdy uvede automobil do pohybu vpřed, tedy od okamžiku uvedení automobilu do pohybu až do ukončení jízdy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2007, č. j. 1 As 24/2006-86). Na uvedený závěr bylo dále navázáno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2017, č. j. 10 As 318/2016-46: *„Každopádně NSS stěžovatele ubezpečuje, že materiální stránku přestupku naplnil. Nerespektoval-li stěžovatel povinnost použít za jízdy bezpečnostní pás a naplnil-li tím formální znaky skutkové podstaty přestupku [§ 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu], je zásadně naplněn i znak materiální, ledaže by existovaly zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost příslušného jednání snižovaly natolik, že by materiální znak naplněn nebyl (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52). Takové zvláštní okolnosti NSS neshledal. Smyslem zákona o silničním provozu je zajištění větší bezpečnosti účastníků silničního provozu. Povinnosti uložené tímto zákonem nelze vnímat jen z pohledu újmy, která může brozit jiným účastníkům silničního provozu, jak činí stěžovatel. To, že stěžovatel jel pomalu, nebo že jel v motorovém vozidle sám, není podstatné. NSS opakuje, že řidič se musí připoutat již před začátkem jízdy, resp. od okamžiku, kdy uvede vozidlo do pohybu vpřed, až do ukončení jízdy.“* Ani v dnes posuzovaném případě soud neshledal zvláštní okolnosti případu, jež by nebezpečnost žalobčina jednání snižovaly natolik, že by materiální znak naplněn nebyl.
13. Ani v jednom z posuzovaných případů správní soudy nedospěly k závěru o protiústavnosti předmětné právní úpravy, resp. nebyl využit čl. 95 odst. 2 Ústavy. Ač krajský soud shledal argumentaci žalobkyně podnětnou, nedospěl (jako soudy před ním) k závěru o potřebě využití čl. 95 odst. 2 Ústavy a věc Ústavnímu soudu tedy nepředkládal. Při uplatňování státní moci je potřeba vždy respektovat autonomii vůle jednotlivce, nicméně ne každý zásah do této autonomie představuje rozpor s ústavním pořádkem. Za situace kdy

sledovaného cíle tj. ochrany lidského zdraví lze dosáhnout jednoduchým příkazem „řidiči, připoutej se“ a jde o úkon nikoli obtížný, v dnešní době snad naprosto běžný, pak intenzita tohoto zásahu je přiměřená. Ostatně nelze přehlédnout, že uvedený příkaz nesměruje toliko k ochraně zdraví řidiče, ale též dalších osob, když při dopravní nehodě, např. při bočním nárazu, může být tělo nepřipoutaného řidiče setrvačnou silou odmrštěno na spolujezdce.

14. Vzhledem k shora uvedenému soud nepochyboval o ústavní konformitě ust. § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu.
15. Ani **druhá** žalobní **námítka** není důvodná. Tato žalobní námítka je založena na rozporu mezi tvrzením zasahujících policistů, kteří jako svědci shodně uvedli, že viděli to, že žalobkyně není připoutána, a tvrzením žalobkyně, resp. další svědkyně – matky žalobkyně, které naopak uváděly, že žalobkyně připoutána bezpečnostním pásem byla.
16. Jelikož přestupek v dané věci není nijak zachycen, musí se správní orgán, resp. soud hlouběji zabývat věrohodností a konzistentností výpovědí policistů, porovnat je s obranou žalobkyně a dalšími nezávisle zjištěnými skutečnostmi. Výpovědi nelze hodnotit jako nezpochybnitelný důkaz, nicméně pro založení pochybnosti o pravdivosti jejich tvrzení by měly existovat konkrétní důvody. Policie se v řízení primárně považuje za nestranného svědka události, který není žádným způsobem motivován, ať již negativně či pozitivně, aby jeho svědectví vedlo k určitému výsledku řízení. Pochybnosti o věrohodnosti výpovědí policistů vyvstanou zejména tehdy, neshodují-li se jejich výpovědi v podstatných okolnostech věci. Naproti tomu, vzhledem k časovému odstupu (po více než jednom měsíci) mezi spácháním přestupku a výsledkem policisty, nemohou rozpory nebo nedostatky výpovědí v okrajových aspektech případu věrohodnost výpovědí nikterak ovlivnit. V daném případě je pak podstatné, že oba policisté se shodli v tom, že žalobkyni viděli nepřipoutanou, přičemž z jejich výpovědí vyplývá, že se nejednalo o letmý pohled, ale naopak též učinili manévry (předjížděli žalobkyni), aby se o této své domněnce ubezpečili.
17. Objektivita výpovědí policistů je narušena i v případě, že po zastavení vozidla byla provedena přehnaně horlivá a rozsáhlá kontrola, aniž by k tomu byl rozumný důvod (srov. rozsudek ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010-63), přičemž v daném případě toto nestalo, a ani takováto skutečnost žalobkyni tvrzená nebyla. Krajský soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že výpověď svědkyně K. D., matky žalobkyně, nikterak nenarušila věrohodnost výpovědí zasahujících policistů, když až na samotné připoutání bezpečnostním pásem, se svědecké výpovědi v podstatných momentech nelišily.
18. Na uvedeném závěru nic nemění ani skutečnost, že vozidlo žalobkyně mělo na zadním skle polepy, neboť předmětný přestupek byl s jistotou policisty pozorován skrze boční okénko u řidiče. Na tomto místě lze též odkázat na závěry Nejvyššího správního soudu vyjádřené v rozsudku ze dne 24. 7. 2014, č. j. 10 As 108/2014-25: *„Na rozdíl od předpokladu nezainteresované výpovědi policistů je vysoce pravděpodobné, že osoba, které postih za přestupek hrozí, není ve věci nestranná a bude tedy tvrdit pouze takové skutečnosti, které jí jsou ku prospěchu. Proto je zcela pochopitelný argument stěžovatele o (možné) manipulaci s bezpečnostním pásem na fotografiích pořízených až dlouho po spáchání přestupku. Následně pořízené fotografické důkazy nemusí svědčit o situaci v době spáchání přestupku. Proto, jak správně stěžovatel uvádí, zpětné ohledání vozidla již nemělo v okolnostech tohoto případu praktický význam.“*

19. Krajský soud uzavírá, že správní orgány plně dostaly zásadě volného hodnocení důkazů a dostatečně zjistily skutkový stav tak, aby o něm nepanovaly důvodné pochybnosti, proto soud neprováděl dokazování navrhané stranou žalobce. Zásada volného hodnocení důkazů, která je zakotvena zejména v § 50 odst. 4 správního řádu, dává prostor správnímu orgánu, aby sám vyhodnotil, které důkazy jsou pro jeho závěry rozhodující a které nikoliv. To se v souladu se zásadou materiální pravdy musí dít tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Jedná se o stav, kdy je zjištěn dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které nahlíženy jako celek nemohou vést k jinému závěru. Existuje-li pochybnost, tj. ne zcela nepravděpodobná možnost, že skutkový stav naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nemůže být učiněn závěr, že byl spáchán přestupek (zásada *in dubio pro reo*), (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, odst. 18).
20. Soud se neztotožnil ani s poslední **třetí námitkou**. Touto námitkou se žalobkyně dovolává svého práva na obhajobu, když správními orgány nebyla akceptována její omluva z ústního jednání konaného dne 26. 6. 2017. V daném případě je rozhodná skutečnost, že před konáním ústního jednání si žalobkyně zvolila zmocněnce, o čemž správní orgán informovala dne 23. 6. 2017, přičemž nebylo povinností správních orgánů se vůbec její omluvou zabývat. Obdobnou situaci řešil Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 24. 7. 2014, č. j. 4 As 120/2014-21, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval: „*nemožnost účasti žalobce u ústního jednání zapříčiněná jeho nemocí však nebyla způsobila omluvit také nepřítomnost jeho zástupce, který mohl a měl všechna práva účastníka řízení vykonat za žalobce. Nejvyšší správní soud se s přihlédnutím ke skutečnosti, že zástupce žalobce neuvedl žádný jiný důvod, který by mu znemožňoval účast na ústním jednání, plně ztotožnil se závěrem stěžovatele, že také omluva zástupce žalobce nebyla náležitá.*“ Obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2013, č. j. 8 As 53/2013-37. Zmocněnec žalobkyně se však z předmětného ústního jednání neomluvil vůbec a též se ho neúčastnil. Nadto ani v případě, že by zmocněnec dostal od žalobkyně výslovný pokyn, že se bez ní ústního jednání účastnit nemá, nejednalo by se o důvodnou omluvu zmocněnce (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2017, č. j. 10 As 290/2016-29: „*Námitka, podle níž zástupce jednal na stěžovatelův pokyn, od kterého se jako advokát nemůže odchýlit, také nemůže stěžovateli prospět. Správní orgány ani soud nemohou od zástupce žádat, aby nerespektoval pokyn svého klienta; klient však pak musí nést důsledky svého rozhodnutí (a o tom by jej advokát měl předem poučit) – zde tedy skutečnost, že výsledky svědků proběhly již při prvním ústním jednání. Magistrát správně omluvu zástupce nepřijal, protože pokyn zastoupeného s ohledem na okolnosti tohoto případu nemůže být důležitým důvodem pro nepřítomnost zástupce na ústním jednání podle § 74 odst. 1 zákona o přestupcích.*“).
21. Vzhledem k shora uvedenému je *prima facie* zjevné, že námitka včasnosti a důvodnosti omluvy žalobkyně je tedy bezpředmětná. Nicméně soud přisvědčil i názoru správního orgánu, že omluva žalobkyně z jednání nebyla dostatečná a přesvědčivá, jestliže nebyla schopna žádným způsobem prokázat skutečné čerpání dovolené, např. potvrzením o zaplacení pobytu, dopravy apod. Pokud u jednání soudu bylo tvrzeno, že žalobkyně jela trempovat, pak soud nevidí důvod, nebyla-li limitována finančními výdaji na dovolenou již před nástupem na ní, tuto oddálit o tři dny. Správní orgán I. stupně tedy postupoval správně, pokud dne 26. 6. 2017 konal ústní jednání, kterého se neúčastnila žalobkyně ani její zástupce.

Závěr a náklady řízení

22. Závěrem pak soud konstatuje, že správní orgány se dostatečně ve svém odůvodnění vypořádaly s důvody, které vedly k rozhodnutí o uznání viny žalobkyně a rozhodnutí je přezkoumatelné a zákonné. Správní orgány správně provedly právní kvalifikaci přestupku, když řádně odůvodnily naplnění skutkové podstaty. Soud neshledal vady řízení, které by založily nezákonnost napadeného rozhodnutí.
23. Ze všech výše uvedených důvodů tedy krajský soud podanou žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl a ztotožnil se se závěrem správních orgánů.
24. O náhradě nákladů řízení rozhodoval krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. s přihlédnutím k tomu, že procesně úspěšnému žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady, který by přesahovaly jeho obvyklou úřední činnost, nevznikly, a nadto se žalovaný náhrady nákladů vzdal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 5. září 2018

JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně